

બાએ ત્યારે તારે બન્ને ઠાંતો વચ્ચે આ સોપારી રાખવી તેથી તારે કર્મ બંધન નહી થાય અને સોપારી પડે નહી એ બાસ ધ્યાન રાખવું.

કરુણા ઘેર આવી અને સાસુ મંડયા બાઝવા. કરુણા સોપારી ઠાંતો વચ્ચે મુકી દીધી એટલે બોલાય નહી. સાસુ એકલી બાઝી બાઝી છેવટે થાકી. સાસુએ ધમ અશુભ કર્મો બાંધ્યાં.

નં. ૧૪ સાસુની ગતિ

જઈ નરકમાં નિપજી, કર્મો કાંધા જોર.
પરવશ પડી બાપડી, ખમતી કષ્ટ કઠોર.
પૂરવ પાપ પ્રભાવથી; કરતી શોર બકોર.
પરમાધામી તેહને, મારે બરછી ઘોર.

જીવને અશુભ કર્મોથી નરકમાં વિવિધ પ્રકારની વેદના મળી કરવી પડે છે. બરછીના ઘાવ શેમ શેમમાં વ્યાપી ઉઠે છે.

હે પ્રદેશી રાજન નરકમાં તાજે ઉત્પન્ન થયેલો નામ મતુબ્યલોકમાં આવવાને ઈચ્છે પણ ચાર કારણોથી ન શકે નહિ. ૧ લયંકર મોટી વેદનાને લોગવવી, ૨. નરક પાલક પરમાધામીઓનું વારંવાર સતાવ્યા કરવું, ૩ નરક વેદનીય કર્મ ક્ષીણ ન થયેલું હોવાથી, લોગવાયું ન હોવા તેમજ નિર્જંરાયું ન હોવાથી, ૪ નરકનું આયુષ્ય થયું ન હોવાથી, લોગવાયું ન હોવાથી તેમજ નિર્જંરાયું ન હોવાથી.”

—શ્રી રાયચસેષ્ઠય

૧૫ કુલટાનાર (પતિને સંતાપે છે)

ધણીને જે ધમકાવતી, કરતી લાંબા હાથ.
ન બોલવાના બોલતી, પરનર કરતી સાથ.
ગાળ બાળ કરી આપતી, ખોટી બતાવે પ્રીત
પતિ બિચારો લાજથી, સહન કરે સૌ રીત.
વિષય વિકારોથી આંધળી અનેલી સ્ત્રી પોતાના પતિને
ચારે છે. અને મા બાપની મર્યાદા મુકી સ્વચ્છન્દ થઈ
છે. પોતાના ચારે સાથે જે ટાઈમ ફરવા નિકળી જાય
પુણ, સમાજ, ધર્મ, અને પતિમર્યાદા મુકી રખડેલ
જાય છે.

પૂર્ણસુંદરી

ધર્મસેનની પત્ની પૂર્ણસુંદરી, ઉપરથી પતિ ભક્તિ
પણુ અન્ય પુરૂષના સહવાસથી કુલટા થઈ ગઈ.
પતિ બ્યારે ઘેર આવે તો બાઝવા માંડે, આજ
નોજ નથી, કપડા નથી, એ નથી તે નથી, ઉપરથી
નોનો વરસાદ.

પતિ સરલ સ્વભાવી અને ધર્મોત્તમા, પોતાના કર્મોના
સમજી શાન્ત રહે.

પતિની સરલતાનો દુરપયોગ કર્યો અને હવે તો રાત
રખડવા માંડી. પોતાની મર્યાદા મુકી પૂર્ણ કુલટા
થઈ.

અન્ય પુરૂષના કથનથી પોતાના પતિને વિષ આપી
બાગીદાર થઈ. વૃદ્ધાવસ્થામાં ઘોર દુખો અનુભવી
માં ગઈ.

વરં જ્વલહયસ્તમ્બપરિરક્ષો વિધીયતે ।
 ન પુનર્નરકદ્વારં રામાજ્ઞનસેવનમ્ ॥
 ધગતા લોખંડના સ્થંબને ભેટવું સાફ પશુ
 દ્વાર સમાન નારી સહવાસ સારો નથી.

—શ્રી યોગજ્ઞ

નં. ૧૬ કુલટાની ગતિ

નારી નરકમાં નીકળી, પરમાધામી વાર.
 વાળ પકડી વાંકી કરી, ઉપર માર્થો માર.
 જટકા દહ જટીયાતણાં, રીખાવી ઘણી રોજ,
 સહન કરતાં આકરી, બૂલી સહુએ મોજ,
 ત્યાં નરકવાસમાં પરમાધામીઓ માર મારે છે.
 પકડી પટકે છે. અને ઉપરથી પ્રતાડના પૂર્વક છેદન
 કરે છે.

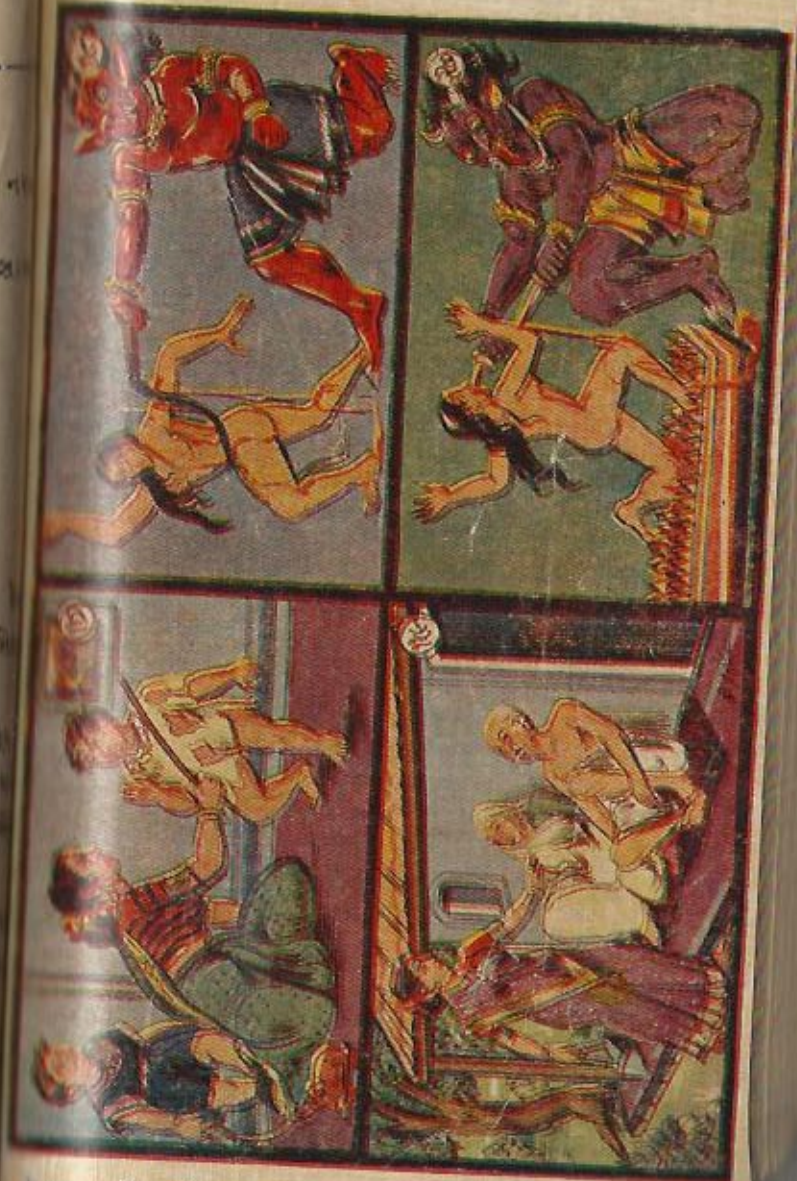
હો રાજન ! યૌદ્ધરા, આઠમ, અમાસ, પૂર્ણિમા, રા
 સંક્રાન્તિ એ પર્વો છે. તે દિવસમાં તેલ, સ્ત્રી, અને મા
 ભોગી મરીને જ્યાં વિષ્ટા અને મૂત્રતું લોજન છે
 નરકમાં જાય છે.

—શ્રી વિષ્ણુ

ગોયામ ! નેરઘ્યા સીતં વેયણું વેયંતિ,
 વેયણું વેયંતિ સીતોસિણું વેયણું વેયંતિ ॥

હો ગૌતમ, નારકો શીત વેદના વેદે છે. ઉષ્ણ
 વેદે છે, શીતોષ્ણ વેદના વેદે છે.

—શ્રી સમવાયાંગ

માકયના છેકરાને તથા સાસુ સસરાને રીખાવનારની ગતિ.

નં ૧૭ શોક્ય સુત રીખવણી

શોક્ય તણા સુત ઊપરે, ધમકી દેતી અપાર.
 રાજ બાળને રીખાવતી, દેતી છડીનેા માર.
 નિજ બાળપર પ્રેમ કરે, એ બાળકનું અભાગ.
 નાના બાળને દુખકરે, બાણે કાળો નાગ.
 પોતાના હોય કે બીજાના. બાળકને ત્રાસ આપનાર
 પુત્રિમાં બંધ છે. શોક્ય પુત્રને જે બહેનો તકલીફ આપે
 અથવા ઈર્ષા કરે તો તે નિશ્ચે અધોગતિનું બંધન કરે છે.

અધુરું સ્વપ્નું

જે દિકરા, મોટાનું નામ સુરેશ અને નાનાનું નામ
 મહેશ. સુરેશની મા હૃદય રોગથી મરણ પામી અને
 મહેશની મા જીવતી હતી.

સુરેશ વિનયવાન ધર્માત્મા અને બુદ્ધિવાન હતો. તેથી
 અપરમોતા યુનીબાઈને અદેખાઈ થઈ. રાતદિવસ સુરેશને
 આપે, સાઈ ખાવાને નહીં આપે. સાંજ થાય ને સુરેશનું
 માથું ઘાવા માંડે અને પોતાના મહેશની પ્રશંસા કરે.

શુભિલ સુરેશ પોતાના દુખની વાર્તા કોને કહે અને કોણ
 મળે, બા બાપુજી બંને ત્રાસ આપતા પણ એના ભાગ્યે
 કોને સાથ આપ્યો. શાળામાં, સમાજમાં, ધાર્મિકમાં તે
 પ્રથમ આવ્યો અને મહેશ નાપાસ થયો.

ઈર્ષાના આવેશમાં યુનીબાઈએ વિષમિશ્રિત લાડવા
 આપ્યા અને રમેશને મારવા માટે તૈયારી કરી.

રામ રાખે એને કોણ વાખે પણ જેતું આ
બળવાન હોય તેને કોણ! મારી શકે છે. ઝેરના લા
બનાવી કબાટમાં મુક્યા કે મહેશ દોડતો આવ્યો
છાનો છાનો લાડવા ખાઈ ગયો.

મહેશ બેહોશ થયો અને સદાના માટે સુઈ ગયો
“જોઈતા સો પડતા” જે બીજાનું અહિત કરે તેનું પ
અહિત થાય છે. અપરમાતા શોક્ય સુતનું મરણ ધર
હતી પણ પોતાના પુત્રનું જ મરણ થયું. નગરમાં
અપકીર્તિ થઈ અને કઠોર કર્મો ઉપાર્જન કર્યાં.

નં. ૧૮ શોક્ય સુત સતાવનારની ગ

જઈ નરકમાં ઉપની, વળી કોરડા માર.
ચટક ચટક ચટકાવીયા છુટે રક્તની ધાર,
ભાગે બહુ બે બાકળી, છટકવા કરે વિચાર.
પણ પરમાધામી તેહને, આપે પૂરો માર.

ત્યાં પોતાના કૃત કર્મો યાદ કરે છે. શોક્ય સુ
સતાવવાનું પરિણામ અનુભવે છે.

માયા પિંઈ શુરૂ ભાયા ભગિણી પત્તિ સૂયંચ ધાએનિ
તે ચણક કમ્મકારી, વચ્ચંતિ મયા મહાનરયં
માતા, પિતા, શુરૂ, ભાઈ, ખેન, પતિ-પત્ની
પુત્રને જે વ્યકિતઓ હણે છે. તે પાપીઓ મરીને મ
નરકમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

—શ્રી પઉમચરિ

૧૯ સાસુ સસરાને રીખાવનારી વહુ

સાસુ સસરા સંતાપીયા, ભાખ્યા વચન કઠોર,
માન અપમાન ન પેખતાં, નિર્લજ્જ નારી ઘોર.
દુખ દીધાં વૃધ્ધા પણે, કરી ન સેવા કાંઈ.
આંત સુધી દુભવ્યા ઘણા, અપયથ લીધો ધાંઈ.

વહુ વૃધ્ધ સાસુ સસરાને રાત દિવસ સતાવે, કઠોર વચને
પ્રતાડના કરે અને ઊપરથી કહે કે હવે ખાટલામાં પડયા
વા, વાત વાતમાં રીખાવે, ખાવા પીવામાં ત્રાસ આપે.

જેવનીયું જાતું રહયુને, આવી બુઢાપાની વાટરે,
સાઠ વરસનો થઈ ગયો તારે ખુંણે ઢાળી ખાટરે,
હવે સાઠ વર્ષની ઊમ્મરમાં ડોસા ડોસી વહુના
પાસથી હારી ગયાં. વહુનો વર્તાવ ચરમ છેલ્લે સીમા સુધી
પહોંચી ગયો.

સુમતિ

માત્ર નામના જ સુમતિ ખેન હતાં પણ કુમતિના
ખંડાર, બિચારાં સાસુ સસરાને ઘડપણથી ચલાય નહીં.
વહુ ઉપરથી ત્રાસ આપે. જેમ આવે તેમ ગાળો આપે.
સાંજ થઈ, સુમતિ ખેનના પતિ ઘેર આવ્યો, રોટલા
ખમવા બેઠા કે તરત જ ઝઘડવા બેઠી.

ડાસા ડાસીની રામાયણ ચાલુ કરી. બુઓ! ડાસા ડાસીને આખો દિવસ ખાવા જોઈયે. શું? મહા કાંઈ ખીબું કામ છે કે નથી.

ગરમ ખીચડી દાળ ભાત એ, ડાસાને બહુ ભાવેરે આ ફેશનમાં સગડી પાસે, ખેસવું કેને ફાવેરે, આજની એ ડાસીઓ,

આવી રીતે સાસુ સસરાને ઘણો ત્રાસ આપી સુખતિ કુખતિ વડે દુર્ગતિનો બન્ધ કર્યો. અને વૃધ્ધાવસ્થામાં ઘણો ત્રાસ ભોગવી દુર્ગતિએ મરણ પામી.

નં ૨૦ રીખાવનારીની ગતિ

જઈ નરકમાં નિકળી, ખીલે ખીલાવી મનક.

તે પર પટ્ટી મારતા, મોઢે ઘાલી કટાર.

ખેંચી ચંચલ જીભડી; છતાં અંગ અઢાર.

ખીચારી શેતી ઘણી, સહુતી ખરછી ધાર.

‘હિ ભગવાન ! નારકીઓની કેટલા કાલની સ્થિતિ છે.’ ‘હિ ગૌતમ ! જઘન્યથી દશહજાર વર્ષની અભિક્ષેપથી તેત્રીસ સાગરોપમની સ્થિતિ છે.

— સાત નરક ભૂમિઓમાં નારકીના રહેઠાણોની સંખ્યા પહેલીમાં ત્રીસ લાખ; બીજામાં ૨૫ લાખ, ત્રીજામાં ૧૫ લાખ, ચોથીમાં ૯૫ લાખ પાંચમીમાં ત્રણલાખ છટ્ટીમાં ૯૯૯૯૫ અને સાતમીમાં પાંચ સ્થાનો છે.

— શ્રીમદ્ ભગવતી

